

Fylkesmannen i Oppland

KANKERUD FJELLTAK AS
Baklivegen 1398
2651 Østre Gausdal

Lillehammer, 25. oktober 2018

Deres ref.:
Birgit Grimstad

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/6538
Saksbehandler:
Line Andersen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Kankerud fjelltak Kontrollnummer: 2018.068.I.FMOP

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Birgit Grimstad

Fra Fylkesmannen i Oppland:
Line Andersen

Andre deltagere fra virksomheten:
Hans Evensen

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Oppland:
Linn Christin Myhrer Rueslåttén

I tillegg deltok Gudmund Aanstad fra Gausdal kommune som observatør under inspeksjonen.

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Kankerud fjelltak den 19.10.2018. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Oppland avdekket 1 avvik og ga 2 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har ikke gjennomført kontrollmålinger og mangler et måleprogram for kontrollmåling av støvnedfall, utslipp til vann og støy.

Anmerkninger:

- Virksomheten har enkelte mangler i rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i miljølovgivningen.
- Virksomheten har i liten grad vurdert avrenningen fra området og muligheten for forurensende utslipp av partikkelholdig vann.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

25. oktober 2018	Line Andersen	Vebjørn Knarrum
dato	kontrollør	miljøverndirektør
	Fylkesmannen i Oppland	

Kopi av rapporten sendes til:

- Gausdal kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: KANKERUD FJELLTAK AS	
Organisasjonsnr.: 992253304	Eies av: 992191953
Bransjenr. (NACE-kode): 08.120 - Utvinning fra grus- og sandtak, og utvinning av leire og kaolin	

Kontrollert enhet

Navn: Kankerud fjelltak	Anleggsnr.: 0522.0037.01
Kommune: Gausdal	Fylke: Oppland
Anleggsaktivitet: Pukkverk	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Prosess og renseutstyr
- Utslipp til luft
- Utslipp til vann
- Avfall
- Kjemikalier

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Kankerud fjelltak plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Kankerud fjelltak innen 15. november 2018 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber også om at virksomheten sender inn en redegjørelse for hvordan anmerkningene er vurdert, eventuelt hvordan forholdene vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmoppst@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Oppland v/ Line Andersen.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 19. oktober 2018. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Kankerud fjelltak bli ilagt et gebyr på kr 17 200,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oppland. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Oppland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke gjennomført kontrollmålinger og mangler et måleprogram for kontrollmåling av støvnedfall, utslipp til vann og støy

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 30-9 Måling og beregning av utslipp

Kommentarer:

Forurensningsforskriften kapittel 30 setter krav til forebygging av forurensning fra produksjon av pukk, grus, sand og singel, med blant annet grenser for utslipp av støv, utslipp til vann og støy (jf. §§ 30-5, 30-6 og 30-7). For å dokumentere at gitte krav overholdes, må virksomheten ha et måleprogram for kontrollmåling av støvnedfall og utslipp til vann og støy jf. forurensningsforskriften § 30-9. Måleprogrammet skal inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll, jf. § 30-9 bokstav c, annet ledd.

Når det gjelder selve målingene, skal virksomheter med mindre enn 500 meter til nærmeste nabo gjennomføre støvnedfallsmålinger målt i 30-dagers intervaller. Første måleperiode skal være minst et år, deretter skal målinger gjennomføres etter behov for å dokumentere at grenseverdien overholdes, jf. § 30-9 bokstav a. Nedfallsmålingene skal planlegges og utføres av uavhengig konsulent. Virksomheten skal videre gjennomføre representative målinger og beregninger av utslipp til vann og støy i omgivelsene, jf. § 30-9 bokstav b. Prøvetaking og måling skal være kvalitetssikret.

Det ble avdekket under tilsynet at Kankerud fjelltak AS verken har et måleprogram eller gjennomført noen målinger eller beregninger av støvnedfall, utslipp til vann eller støy. Etter en spesielt tørr sommer som innebar ekstra utfordringer med støving, hadde imidlertid virksomheten ved tidspunktet for tilsynet allerede bestilt utstyr for støvnedfallsmålinger. Fylkesmannen pekte på at målingene skal gå over et helt år og at de derfor burde igangsettes så snart som mulig. Når det gjelder kontrollmålinger av utslipp til vann, må virksomheten først gjøre en nærmere vurdering av avrenningsforholdene jf. anmerkning 2 under punkt 7 nedenfor.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten har enkelte mangler i rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i miljølovgivningen

Kommentarer:

Virksomheten har et internkontrollsystem i aktiv bruk, herunder et system for å melde og håndtere avvik. Virksomheten har imidlertid ingen nærmere definisjon av hva som skal regnes for avvik med hensyn på ytre miljø og kunne heller ikke framvise noen eksempler for avvik for ytre miljø. Fylkesmannen pekte på at det sannsynligvis vil være lettere å få alle som jobber på området til å melde avvik dersom det er nærmere klarlagt for alle hva slags type hendelser som skal avviksbehandles.

Rutinen som blant annet omfatter sprengninger i fjelltaket mangler en henvisning til den aktuelle bestemmelsen om sprengning i forurensningsforskriften og har kun en henvisning til den aktuelle bestemmelsen i reguleringsplanen for Kankerud fjelltak. Av en eller annen grunn er bestemmelsen i reguleringsplanen som angår sprengninger mer romslig («sprenging i uttaket skal bare skje mandag-fredag mellom kl. 07.00 og 21.00») enn tilsvarende bestemmelse i forurensningsforskriften. I tilfeller der det er uoverensstemmelser mellom planbestemmelser og bestemmelser i lov eller forskrift, er det lov/forskrift som har forrang. Rutinen bør derfor isteden henvise til forskriften § 30-8

som sier at «sprengninger skal bare skje i tidsrommet mandag til fredag kl. 0700-1600». Det var ikke noe grunnlag for å gi avvik på dette forholdet da praksis er at det i all hovedsak sprenges midt på dagen, når folk i området er på skole/arbeid, eventuelt av og til rundt kl. 16.

Virksomheten har hatt noe mangelfulle rutiner rundt støvdempende tiltak. Det er imidlertid konkrete planer om å iverksette flere støvdempende tiltak innenfor det kommende året (bore etter vann for å ha mer vann tilgjengelig og å flytte den mest støvende fraksjonen lenger inn i bruddet).

Anmerkning 2

Virksomheten har i liten grad vurdert avrenningen fra området og muligheten for forurensende utslipp av partikkelholdig vann

Kommentarer:

Kankerud fjelltak ligger i skrånende terreng og uten barrierer for avrenning fra området i sør (se kartutsnitt i vedlegget, område markert med rød sirkel). Det går opprinnelig en bekk gjennom det regulerte området fra nord til sør. Bekken er lagt om i ny trase langs østsiden av uttaket jf. bestemmelse i reguleringsplanen, med unntak av at vegetasjonssone mangler. Bekken ledes videre i rør under bakken gjennom den sørlige delen av området og ut til opprinnelig løp rett utenfor det regulerte området i sørvest (som vist på kartutsnittet og bildet med rød sirkel som viser utslippspunktet). Bekken renner videre sørover langs det regulerte området i sør før den krysser Lishøgdsvegen. I området der bekken følger opprinnelig løp igjen er det store massetipper ned mot bekken (se siste bilde i vedlegget). Her skal det i henhold til reguleringsplanen også egentlig være et vegetasjonsbelte. Virksomheten hadde i liten grad vurdert hvordan avrenning fra området påvirker bekken. Fylkesmannen antar at det kan være utfordringer særlig når nedbørsmengdene er store.

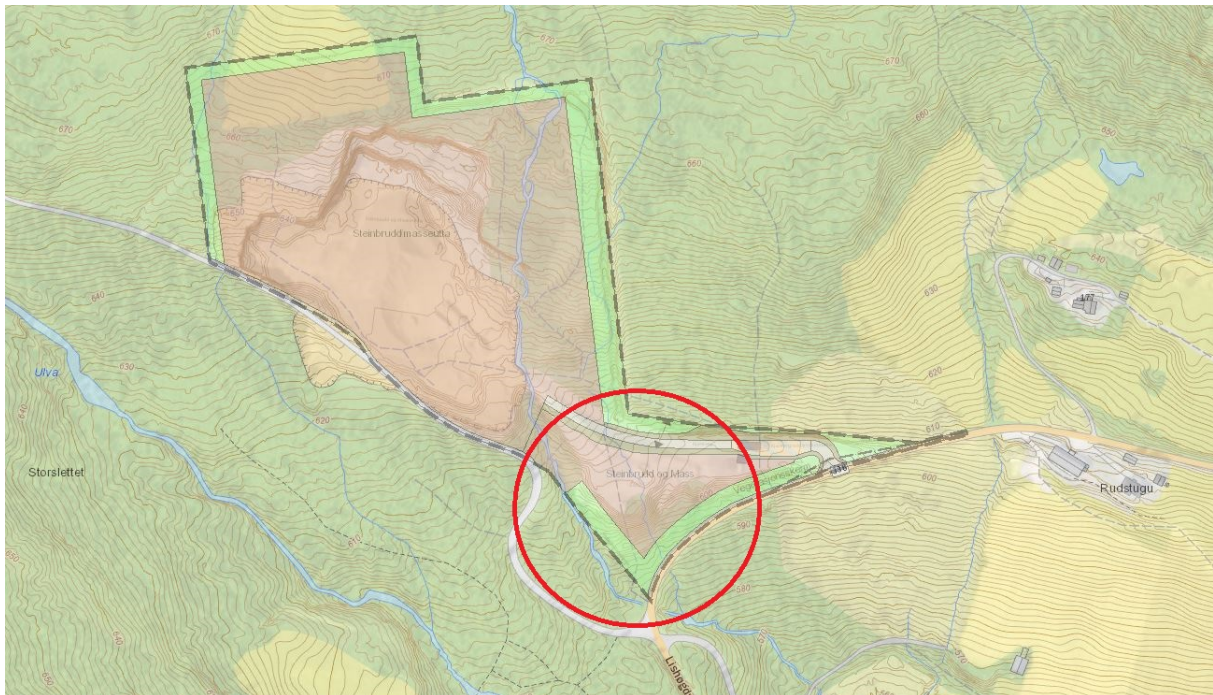
Fylkesmannen oppfordret virksomheten å vurdere avrenningsforholdene nærmere og ta vannprøver. Virksomheten bør blant annet vurdere muligheter for eventuelt å samle opp vann fra området i et sedimenteringsbasseng eller lignende før vannet renner ut til bekken. Vi viser i den forbindelse til forurensningsforskriften § 30-6 som setter krav til utslipp av prosessvann. Med «prosessvann» menes all avrenning av produsert støv og partikler fra anleggsområdet til resipient (her bekk). Grensen for innhold av partikler er satt for å beskytte resipienten fra nedslamming uavhengig av om partiklene renner ut med vaskevann, vann fra vanningsanlegg eller som følge av nedbør m.v.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

VEDLEGG: Kartutsnitt og bilder, Kankerud fjelltak

Kartutsnitt med reguleringsplan for Kankerud fjelltak. Område der avrenning til resipient spesielt bør vurderes er avmerket med rød sirkel. Bekken som kommer nordfra er lagt i det som her er vist som vegetasjonssone øst for uttaksområdet (over avmerket område). Bekken er lagt i rør fra vegetasjonssonens nedre kant, under kjørevegen og området over den smaleste delen av reguleringsplanen og føres ut i opprinnelig løp som på kartet utenfor regulert område i sørvest.

Omlagt bekk i det som er avmerket som vegetasjonssone øst for uttaksområdet i reguleringsplanen. Bildet er tatt fra vegen som går inn i uttaksområdet der bekken er lagt i rør og ført under det regulerte området.

